

[H. P. Johansen.]

den højtærede Minister har sagt. Jeg skal slutte med at udtale, at jeg ser saadan paa Sagen, at det baade af skolemæssige og økonomiske Hensyn, baade af Hensyn til Seminarierne og af Hensyn til de arbejdsløse Lærere er nødvendigt, at der sker en Indskrænkning af Seminariernes Antal. Jeg vil meget anbefale, at dette Spørgsmaal løses hurtigst gørligt og løses i alt Fald i denne Rigsdagssamling.

Fritze Teisen: Naar vi ved, at der her i Landet er 1 200 arbejdsløse Lærere, og at hver enkelt Lærers Uddannelse koster den danske Stat saa og saa mange Tusind Kroner — mest for deres Vedkommende, som uddannes paa Statsseminarier, noget mindre for deres, som uddannes paa de private Seminarier —, maa vi alle sammen indrømme, at Tiden er inde, da det er Rigsdagens og Regeringens Pligt at sørge for en Indskrænkning i Rigets Udgifter til disse Formaal. Herom tror jeg, vi alle sammen kan være enige. Maalet er vi enige om, Midlet kniber det noget med Enighed om. Vi har nu faaet forelagt et Lovforslag, som er vedtaget i Folketinget, efter at det oprindelige Forslag er blevet ændret en Del. Jeg er ikke ganske sikker paa, at det Lovforslag, vi her har til Behandling, netop er det rette Middel, at det rammer netop dér, hvor det bør ramme. Thi eet vil vi alle kunne være enige om: at det er ubehageligt at skære ned, det er i allerhøjeste Grad ubehageligt at skulle gøre Indgreb af denne Art; langt lettere vilde det være, hvis vi i Dag stod og skulde bevilge Midler til Oprettelse af nye Seminarier. Undgaas kan det ikke, at hvor Kniven end kommer til at skære, skærer den dybt, og det gør ondt, og Formaalet maa da være for dette høje Ting lige saa vel som for det andet høje Ting at skære dér, hvor det vil gøre mindst ondt.

Vi ved nu alle, at det ene af de Seminarier, som det har været paatænkt at nedlægge, Femmers Seminarium, glider ganske stille bort, om jeg saa maa sige. Det glider for saa vidt ud af Diskussionen. Hvad det angaar, er der kun Spøgsmaal om Afviklingsmaaden. Dernæst er der Tale om visse andre Seminarier, som skulde omlægges eller nedlægges. Nu stiller det sig jo saadan, at Uddannelsen paa Statsseminarier er betyde-

lig dyrere end paa private Seminarier. Jeg synes, at Indgrebet, naar det gælder et Statsseminarium, vil virke mindre haardt, end naar det gælder et privat Seminarium; naar Talen er om et Statsseminarium, er der aldrig saa store private Interesser paa Spil. Lokale Interesser vil gøre sig gældende i lige høj Grad, hvad enten Talen er om et privat Seminarium eller et Statsseminarium. Over for Spørgsmaalet om Nedlæggelse maa man have sin Opmærksomhed henvendt paa at — om jeg saa maa sige — skifte Sol og Vind lige. Nu ved jeg meget vel, at det vil blive sagt, at vi har adskilligt flere Privatseminarier end Statsseminarier, og at det derfor vilde være heldigt til en Udligning af dette Forhold, om Bestræbelsen væsentligt gik ud paa at fjerne nogle private Seminarier. Jeg kan imidlertid ikke tiltræde denne Betragtning. Noget andet er det, hvis private Seminarier skulde melde sig selv og sige: maa vi komme ind under den gunstige Afviklingsordning, som er blevet tilbudt, idet vi føler, at vi maaske i Fremtiden af en eller anden Grund daarligt vil kunne klare os? I saadanne Tilfælde bør man stille sig saa imødekommende som overhovedet muligt. Men kan man ikke naa længere ad den Vej, synes jeg, vi maa til at se paa Statsseminarierne.

Jeg skal nu ikke her i Dag fremsætte noget positivt Forslag. Jeg har et saadant, men jeg mener, at det for hele Udvalgets Arbejde, for Muligheden af at opnaa Enighed vil være bedst at vente med at fremføre det. Jeg tror, det vilde være overordentlig værdifuldt at naa til Enighed, ikke blot for Rigsdagen selv, men for hele denne Sag, og det er mit Ønske at naa til Enighed mellem de fire Partier. Jeg skal derfor i Dag afholde mig baade fra at fremkomme med polemiske Bemærkninger og fra at stille et specielt Forslag, som allerede nu kunde fremkalde en Diskussion, der maaske vilde være mindre heldig for den Udvikling, som Sagen kan tage i Udvalget.

Jeg kan dog ikke tilbageholde nogle enkelte Bemærkninger om det Forslag, man her har forelagt om Nedlæggelse af Jonstrup Seminarium og — væsentlig — Frk. Langs Seminarium. Jeg mener, at naar man foreslaar Frk. Langs Seminarium nedlagt, gør man noget, hvis Rækkevidde man ikke fuldt har overset eller maaske i Øjeblikket